

БҮРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.М. Обкомой ба БМАССР-эй
Верховно Советэй Президиумай орган

1940 оной
И Ю Н Ъ
14

пятница
№ 135 (3136)

Бая 10 нутаг.

„...Мүнөөдөр барюулагдажа байгаа эдэ награданууд бол-бол Бурят-Монголой хүдөө ажахыдахи амжалтанууд тухай хэлэнэ. Союзай центртэ хүдөө ажахын амжалтатой байхатай хамта, аяр холын ба урдань гээгдэнги байһан, байгааһини шэмэрүүн условитой республикада нимэ ехэнүүд амжалтануудые туйлан байна, энэ хадаа таанадта элитэ“.

(Бурят-Монголой хүдөө ажахын түрүүшүүдэ наградануудые барюулхдаа, нүхэр Калинин хэлэн үгөө).

ЗОРИМГОЙ, ГҮНЗЭГЫ ИДЕЙНЭ БОЛЬШЕВИСТСКЭ АГИТАЦИЙН ТҮЛӨӨ

Ленин — Сталиной, партидал ядалл, тинимэ дээдэтгөл ба авторитете ондо ягшые политическэ парти ажалшад дунда хэзээдхэ олоогүй юм. Энэ жүгээр элэрхэлэгдэнэб гэхэдэ, оройной урда манай партир табигдадаг зорилго хадаа үргэн массада дүтэ ба ойлгосотой ёрынгөө героическа историйн бүхэ этапуд дээрэ, Ленин—Сталиной парти болбол ёрынгөө агитаторнуудай туйламжаар, ажалшадта хавдалгын зүб замые оложо шададаг ба ёрынгөө лозунгунууде үргэн массын оюун мэдэрэлдэ хүргэжэ ба тэдэние бэхээр табигдаһан зорилгодо хүргэжэ шададаг байна.

Ажалшадые коммунистическэ хүмүүжүүлгын зорилгыг түрүүшйи планда табиһан, ВКП(б)-эйн XVIII съезд болбол хүнзоной оюун сэдхилдэ үлэнэ, капитализмын үлдэлүүлгэтэй эрид тэмсэл соносоһон ба тэрээрээр—большеви́стскэ агитацийн гол зорилгыг тодорхойлоһон байна. Манай оройной бүхэ ажалшадые коммунистическэ үнэн сэхэ хүнүүд болгохо—гайхамшаг зорилго хадаа большеви́стскэ агитаторнуудта туйлай ехэ үүргүнүүдэ даалгана. Эдэ зорилгонууд хадаа массын дунда удаан саг соо хэгдэнэ, сусаралтагуй политическэ хүдэлмээрээр бөөлүүлэгдэхэ байна.

Ленин—Сталиной парти болбол агууехэ советскэ аядые коммунизм байгуулагшадай хүсэнтүгэ: арми болгон жагсаагаа. Коммунистическэ үнэн сэхэ байха сэдхил хадаа коммунизмын торжествогой түлөө габьяата хэрэгүүдтэ арад массые элсүүлэн, тэдэний дунда ургана. Ленин—Сталиной олонжолэй сусаралтагуй хүдэлмээрээр байгуулагдалан, манай арадай морально-политическэ нэгдэл болбол урагшаа хүсэтэ дабылгынь манай орондо хангана. Энээндэ — манай хүсэшадалай источник байна.

Эдэ бүхэ хадаа бөөлүүлэгдэе. Гөбшье, большеви́стскэ болбол туйлаһан амжалтануудаараа хизаарладаг хүнүүдэй тоодо хабаадангуй. Бидээр хадаа харша капиталистическэ хүрээлгэ соо коммунизмы байгуулжа байнабын. Бидээр болбол үнгэрһэн сагай хушан барга үлэгдэлүүдхэ сүлөөрэн, коммунистическэ общество тэмше дабылгынь. Гүрэндэ багаар үгэхье, ба тэрээнхэ ехээр абахые оролодог, жэжэ үмсэрхүү наналтай хүнүүд манай да үшөө лэ бии. Ёрынгөө лэ амгадан байдалые нитээрардай интересүүдхэ дээрэ табидг ба гансал мүнөөдөрхөхөрөө байдаг, тусгаар бага кругозортой хүнүүд бии. Ёбото эрхим хүдэлмэрлөгшэдэй хүлдэ шагтагадаг ба тэдэнэй урталга абалгынь хаа-туулаа, шалг хүн аад, «ехээр хүдэлмэрлэжэ» байһан хөбөртэй болодог, шашаг хүнүүд үсөөл бэша бии.

Хэрбээ, большеви́стскэ агитацие найнаар табяагүй хаа, тэдэнэр хадаа бидэндэ бага бэһын хоро хүргэжэ болохо байна. Алдбүхэ худал ба харша үгэ-нүүд хадаа үнэн сэхэ, зүб, хүсэд, гүнзэгы идеяне большеви́стскэ агитацийн нүдөөгөөр үнэнхэ тоброг бодотор бутасохигдохо ёһотой. Манай агитаторнууд хадаа гээгдэнги наналуудта эрид довтолхын; гол шухала асуудалуудые тасамгүйгээр, найнаар ойлгуулхын ба советскэ гүрэнэй бөөлүүлжэ байгаа ямар нэгэн хэмжээабуулгануудтай тун шухала байһанда гээгдэнги хүнүүдые этиүүлхын орондо, эшхээр оборонительна позиция эвэлдг ба зоние волиркуудад хурса асуудалуудта харюусахаа хаа бөөэ зайлуудад фактууд үсөөл бөшэ үзэгдэнэ.

Зарим агитаторнууд болбол революционнэ найндүрнүүдтэ гү, али ямар-нэгэн кампанийн үдөр-нүүдтэ байрай гүнзэгы хөлгөжэ һэ бураниг байна. Зөлдө һонирхоһон, шухала асуудалуудта дары харюусан, агитацие үдэр бүри абуулжа шухала тухайда заримдаа эдэ хүнүүд мартаһан. Зарим агитаторнууд болбол газетэ уншалгын гү, али тэрээндэ томилгоһон статьянуудые даһтан хэлэгдээр ёрынгөө үүргые дүүргэдэг

байна. Найндүрнүүдтэ үгэ хэлэхэ хөрөгтэй, газетнүүдые уншалгышые абуулжа хөрөгтэй, зүгээр, эдэ хадаа үшөөл дутуу байна. Агитаторнууд болбол хүнүүдэй һонирхдог асуудалуудта харюусахар бэлэн байха ёһотой.

Хүдэлмэрийн шэнэ нормонууде гаргалга хадаа предпрятинууд дээрэ хүдэлмэршэдэй нитэ найшаалаар утгадга. Агитационно-массова хүдэлмэрийн найнаар табигдалан ба гээгдэнги наналуудай үгыхөгдөн газарта лэ шэнэ нормонууд дүүргэдэхэ гадна, харин үлүүдэн дүүргэдэг байна. Буденновскэ районой (г. Сталино) № 16-17 шахтын партия болбол, навалотвоишцигуудай дунда агитационно хүдэлмэрийн абуулхынь кадрова горняк-стахановец нүхэр Салохино даалгана байна. Донбассай шулуу нүүрһэнэй промышленностийн хүдэлмэрийн тухайда парти ба правительствын тогтоол туснаа хэлэжэ байхдаа, нүхэр Салохинод нимэ асуудал табигдаа һэн: ажалай нормонууде дээшүүлгэ юунхэ болоо? Агитатор хадаа хүдэлмэршэдэй энэ асуудалда ойлгосотой, зүб харюу үгэнэ байна.

—Манайше бригадые абаад үзее,— Салохин хэлэнэ,— тэрэ хадаа энээнэй урда тэ байһан нормоо 200-300 процент дүүргэдэг һэн. Хушан нормонууд болбол нүүрһе малталгыне ехэдхэдүгүй, харин манай урагшаа дабылгада наад болодог байгаа. Манай бригадыа ажалай бүтөөсэ ташаадаа ургааб? Урдань манай учасок дээрэ морбор шэрэлгэ байһан наа, мүнөө электровоз байһан болоо. Урдань шулуу нүүрһэн хадаа обушкаар малтагдаг байһан наа, мүнөө үрэмдэг машинаар малтагдадаг болоо. Шэнэ нормын бии болохотой хамта, шахтернуудай заробота хүлһэнше хубилаа.

Шахтернууд болбол агитаторай нимэ харюуда хүсэд хангадгана байна. Шэнэ нормын гаргалгадаа, тэдэнэр болбол нормонуудаа дүүргэжэ ба үлүүдэн дүүргэхын түлөө тэмсэлые ехэ энтузиазмтайгаар эхилэн байгаа.

Агитаторай юрын, ойлгосотой, һонор үгэ хадаа соносоһотой зүрхэндэ бүхээр хадуугдадаг ба эхэ оройнойгоо апаг туһада найнаар, бүтөөсөтэйгээр хүдэлмэрлэхэ армэлэлгыне хүнүүдтэ түрүүлдэг юм. Большеви́стскэ агитацийн искусство Ленинградэй большеви́стүүдхэ һуража болохо, тэдэнэр хадаа сагаанфинүүдтэй байлдаагай үедэ фронто туналалгада нүтэгэй хүнзоной хүсые мобилизацияһын тулада бага бэһын хүдэлмэри хэһэн байна. Агитаторнууд болбол фронтын захилай дүүргэдэгдг цехнуудтэ үдэр бүри ержэ, фронт дээрэ Улаан Армиин боейнуудэй ябаһан шэнгээр, станогудайгаа хажууда тинимэ шэн марилхынь ураладаг һэн. Туйла фронт хадаа хамта хүдэлмэрлэн ба нэгэ навалээр ажабайһан байна.

Советскэ хүнүүд хадаа активна политическэ ажабайдалаар ажуулуна. Тэдэнэр болбол бүхэ шухала соботинуудые мэдөөг байхые хүсэнэ. Агитаторнуудай зорилго юб гэхэдэ, манай парти ба советскэ правительствын хэмжээабуулгануудай удхашаныр үдэр бүри ойлгуулжа, хүнүүдые уласкоорондын ба дотоодо политикын асуудалуудтай танилсуулжа ябадал болоо.

Ленин—Сталиной парти болбол агитационно-массова хүдэлмэрие үзэгдөөгүй дээдэ хэмжээдэ табяа. Ажалшад болбол манай агитаторнуудай үгэдэ ехэ этигалтэйгээр хандана. Хүн түрэлхитэнэй агуу ехэ гениүүд—Ленин ба Сталиной ажилан табиһан, большеви́стскэ агитацие хадаа гүнзэгы идеяне-стевэрэ, үнэн сэхээрэ, зоримгойгооро онсо алгардаг байна. Манай агитаторнууд болбол, ажалшан массые коммунизмын дүхэдэ хүмүүжүүлэн, ёрынгөө хүдэлмэридэ агитацийн ленинско-сталинскэ стилие эридээр хэрэгдэхэ ёһотой.

(„Правды” түрүү бөшөгхэ).

Улаан Армиин дээдэ начальнигуудай составта сэрэгэй нэрээрэгэнүүдые олгохо тухай

СССР Союзай Арадай Комиссарнарай Советэй тогтоол

(Үргэлжэлэл. Эхиинь июнийн 8, 9, 10, 11 ба 12-ой үдэрэй номернуудта харамты)

СССР-эй Верховно Советэй Президиумай 1940 оной майн 7-вой үдэрэй указээр тогтооһон, сэрэгэй нэрээрэгэнүүдые Улаан Армиин дээдэ начальнигуудай составтай икюруунда олгохо тухай правительствена комиссия дурадхалые баталаа:

- XIII.
Генерал-майорой нэрээрэгэ олгохо
477. ЯРМОШКЕВИЧ Павел Сергеевичэ
478. ЯРЧЕВСКИЙ Петр Григорьевичэ
479. ЯЦЕНКО Николай Ивановичта

- XIV.
Артиллерийн генерал-майорой нэрээрэгэ олгохо
1. АДАМОВИЧ Владимир Александровичта
2. АРЕФЬЕВ Валентин Павловичта
3. БАЙКОВ Алексей Павловичта
4. БАРСУКОВ Михаил Михайловичта
5. БЕЛОВ Павел Мироновичто
6. БЕТИХЕР Николай Иосифовичто
7. БЛАГОПРАВО Анатолий Аркадьевичта
8. БОДРОВ Василий Семеновичто
9. БРОУД Яков Исаковичто
10. БУШЕВ Василий Осиповичто
11. ВАСИЛЬЕВ Михаил Федоровичто
12. ВЛАДИМИРОВ Венифатий Владимировичта

13. ВЛАСОВ Трофим Леонтьевичто
14. ВКУБОВ Леонид Васильевичта
15. ВОДКОТРУБЕНКО Иван Ивановичта
16. ВОРОБЬЕВ Петр Петровичто
17. ГАВРИЛЕНКО Николай Васильевичта
18. ГЕЛЬВИХ Петр Августовичта
19. ГОВОРОВ Леонид Александровичта
20. ГОЛОСОВ Елисей Александровичта
21. ГОНЧАРОВ Василий Сафроновичта
22. ГОРОХОВ Алексей Федоровичто
23. ГУВЕРНИН Иван Петровичто
24. ГУДЫМЕНКО Петр Емельяновичта
25. ГУНДОРИН Алексей Павловичта
26. ДЕРЕШ Николай Андреевичта
27. ДЗВИНИ Роман Антоновичта
28. ДМИТРИЕВ Михаил Петровичто
29. ДОРОФЕЕВ Николай Васильевичта
30. ДЬЯКОНОВ Владимир Григорьевичто
31. ЖУРАВЛЕВ Даниил Арсентьевичто
32. ИВАНОВ Николай Семеновичто
33. КАЗАКОВ Александр Филимоновичто
34. КАЗАКОВ Василий Ивановичта
35. КАЛИНОВСКИЙ Николай Александровичта
36. КАМЕРА Иван Павловичта
37. КАРИОФИЛЛИ Георгий Спиридоновичто
38. КЛЕУШЕВ Александр Петровичто
39. КОЗЕРОВСКИЙ Антон Иосиповичто
40. КОЗЛОВ Георгий Потаповичта
41. КОЗЛОВСКИЙ Давид Евстафьевичто
42. КОРЗИН Федор Григорьевичто
43. КОРНИЛОВ-ДРУГОВ Василий Георгиевичто

44. КРАСНОПЕВЦОВ Семен Александровичта
45. КРЮКОВ Филипп Яковлевичта
46. КУЗНЕЦОВ Сергей Николаевичта
47. КУМЕДАН Вильгельм Ивановичта
48. КУТЕЙНИКОВ Михаил Петровичто
49. МАЛЯРОВ Федор Гавриловичта
50. МАТВЕЕВ Виктор Николаевичта
51. МИТРОФАНОВ Александр Степановичта
52. МОСКАЛЕНКО Кирилл Семеновичто
53. МОШЕНИН Степан Арсентьевичто
54. НИЧУКОВ Петр Никитичта
55. НОВИКОВ Михаил Михайловичта
56. ОДИНЦОВ Павел Николаевичта
57. ОЛЕНИН Иван Алексеевичта
58. ОСИПОВ Алексей Александровичта
59. Офросимов Петр Николаевичта
60. Пестов Владимир Ивановичта
61. ПЕТРОВ Евгений Степановичта
62. ПОЖАРСКИЙ Николай Митрофановичта
63. ПОЗДНЯКОВ Василий Георгиевичта
64. ПОЛЯКОВ Яков Корнеевичта
65. ПРОХОРОВ Иван Павловичта
66. ПРОХОРОВ Сергей Евгеньевичта
67. РЕЗНИЧЕНКО Степан Петровичто
68. РЯБОВ Николай Федоровичто
69. САВЧЕНКО Георгий Космычто
70. САЗОНОВ Сергей Сергеевичта
71. САМИН Николай Яковлевичто
72. САВИРДОВ Владимир Петровичто
73. СЕИНОВ Михаил Михайловичта
74. СИДОРОВ Сергей Петровичто
75. СКОРОДУМОВ Михаил Ивановичта
76. СНИТКО Константин Константиновичта
77. СОЛОВЬЕВ Николай Александровичта
78. СОТЕНСКИЙ Владимир Николаевичта
79. СТАРОСТИН Константин Ивановичта
80. СТАРОСТИН Николай Михайловичта
81. СТЕПАНОВ Карп Николаевичта
82. СТЕПАНОВ Константин Степановичта
83. СТРАНДСТРОМ Владимир Александровичта
84. СУСЛОПАРОВ Иван Алексеевичта
85. ТАРАНОВИЧ Владимир Храстовичта
86. ТИТОВ Алексей Семеновичта
87. ТИХОНОВ Витятор Георгиевичто
88. ТКАЧЕНКО Григорий Дмитриевичта
89. ТРУШАНОВСКИЙ Николай Николаевичта
90. ТЫКИН Ян Августовичта
91. ТЫНЯНСКИЙ Иван Михайловичта
92. УСТИНОВ Иван Акимовичта
93. ФЕДОРОВ Георгий Ивановичта
94. ФОМИН Николай Сергеевичта
95. ХОХЛОВ Василий Исаковичто
96. ЧЕРЕМИСИНОВ Григорий Михайловичта
97. ЧЕСНОВ Алексей Семеновичто
98. ЧЕТКОВ Владимир Матеевичта
99. ЧИСТЯКОВ Михаил Николаевичта

(Үргэлжэлэнь удаахи номерто).

ССР Союзай орденууд ба медальнуудые барюулга

Москва. Июнийн 10-да, СССР-эй Верховно Советэй Президиумай түрүүлгшэ нүхэр Калинин болбол шагналагшадта орденууд ба медальнуудые барюулба.

Финскэ сагаангардейчинтэй тэмсэлэй фронт дээрэ командованин боевой даабаринуудые жэшээтэ найнаар дүүргэхэ зуураа, шэн габьяа ба баатарсалга гаргаванайгаа түлөө шагнагдһан командирнуудай, политхүдэлмэрлэгшэдэй ба улаанармеецүүдэй ехэ бэлэгтэ награданууд барюулагдаа.

Хүдөө ажахыдахи гайхамшаг амжалтануудайгаа түлөө ба илангаа малажалые хүгжөөлгын плание үлүүдэн дүүргөнэйгээ түлөө шагнагдһан, Бурят-Монголой АССР-эй хүдөө ажахын түрүүшүүдэ орденууд ба медальнуудые барюулба.

Наградануудые абагылай дунда Эдын аймагай „Пятилетка“ колхозой моршон Кожеников, Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой адуушан Лубсанов, Баргажанай аймагай, Карл Марксэй нэрэмжэтэ колхозой наалина Семенова, Курбин МТС-эй комбайнер Цырендоржиев ба бусад колхозуудай ба МТС-үүдэй хүдэлмэрлэгшэд, колхозуудай түрүүлгшээр, агрономуд, наалишад, адуушад, хоншод, дуговодууд олон бии.

Тэршалан, дээдэ наградануудые республикы ба зарим районуудай хүгээрбидхы хэдэн хүдэлмэрлэгшэд абаба: БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумай түрүүлгшэ Борсове, ВКП(б)-эйн Яхтын айкомой секретарь Деликов ба бусад.

Түрүүшүүдэй нэрэеэ Цырендоржиев ба Петин высугдалба.

Угытай бурят-малшын хүбүүн, би хадаа,—Цырендоржиев хэлэнэ,—нимэ дээдэ наградыда хүртэхэб гэжэ мнени наанадамше ороогүй һэн. Энэ болбол манай лэ орон дотор боложо байна. Дээдэ наградыгаа харюуеб хүндэтэйгээр харюулхаб. Бүхэ арадудай эгээ хүндэтэ хани, манай инавождэ нүхэр Сталинда ехэ спасибо. (Нэрэеэ аллодисментнууд).

Орденууд ба медальнуудые барюулангааа түлөө, нүхэр Калинин болбол шагнагдһадта богонихон үгөөр хандаба.

—Би мүнөөдөр, Калинин хэлэбэ, аяр холын Бурят-Монголой колхозинуудые тухай амаршалба. Таанад бүгдэ мнени амаргалгатай нэгэдэнэ бээт гэжэ наанаб, юб гэхэдэ, мүнөөдөр барюулагдажа байгаа эдэ награданууд болбол Бурят-Монголой хүдөө ажахыдахи амжалтанууд тухай хэлэнэ. Союзай центртэ хүдөө ажахын амжалтатой байхатай хамта, аяр холын ба урдань гээгдэнги байһан, байгааһини шэмэрүүн условитой республикада нимэ ехэнүүд амжалтануудые туйлан байна, энэ хадаа таанадта элитэ. Мүнөөдөр, хэдэн олон колхозуудай түрүүлгшээр, колхозинууд өһөдыгөө туйладалуудай түлөө правительствын дээдэ наградынуудые абаба. Тэдэний олонхын хүдөө ажахыдахи хүдэлмэрийнгөө эрхим жэшөөнүүдэй түлөө хүдөөажахын Бүхесоюзна выставк дээрэ хабаадсажа абанан медальнуудай байнаб.

Сашань, нүхэр Калинин болбол Бурят-Монголой хүдөө ажахын түрүүшүүдэ үшөө бури ехэнүүд амжалтануудые туйлахынь хүсэбэ. (ТАСС).

Н В У Л Э Й М Э Д Э С Э Л Н В У Д

Францидахи военнэ ябуулганууд

Лондон, июнийн 10. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдэсәһэнэй ёһоор, Французскэ военнэ кругуудай түлөөлгшэ болбол, үсөгдөдөр германска сэрэгүүд Шампанида илангаа эршэмтэй атака хэбэ гэжэ мэдүүлэе. Германска сэрэгүүд тон шанга довтолго хөбөшөөнэ, энэ райондох французска оборонын линиүүд 14 час хүрэтэр таһалаггагүй байгаа. Омалтһаа ба Мондидьенэ урдуурхи фронтын централна хубидан немцууд тон шанга атака хэбэ. Францууд Бовенэ зүүлжэе сухаржа үргэлжэлһөөр.

Брель мурэнэй райондох французска оборонын линие сумсөхийон германска 200-300 танкунуудай гурбанайн хоёр хуби усадхагдаа гэжэ Парижда тэмдгөлөнөд. Гөбшье, эдэ танкунууд Доодо Сены департаментда угаа ехэ гөмтөл ушаруулаа. Агентствын корреспондентдэ Французскэ правительствын түлөөлгшэ иигэжэ мэдэсәе: „Германска сэрэгүүд Парижда хэзээшье орожо шадахагүй. Хэрбээ тэдэнэр Парижда орожо шадашье нааль, бидэнэр гэр бүхэниие хамгаалхади. Немцууд юу эвэлнөб, тэдэ хадаа горьд бөшэ, харин хандаргдһан ба ехээр гөмтэгдһэн эбдөрөлгөнүүд байха.“

Германска командованин мэдээ

Берлин, июнийн 11. (ТАСС). Германска информация бюро болбол Германиян зөбсөтэ хүсэнүүдэй главна командовагышын ставкын мэдэе тунхалаана: „Ла-Маншын эрьсүүд ба Маас мурэнэй хоорондо болоһон хүсэтэ тугаалаанууд тулаг абана. Фронтын дунда хубин баруун флангда германска сэрэгүүд хадаа французска армиян бута сохигдон частынуудые мурдэжэ үргэлжэлһөөр. Рейкс ба Аргоннын хоорондо эсэд шанга тулалдаанууд болоно. Олон пунктнуудта дайсанай хүсэтэ соединенинүүд хандаргадһан ба хүрээлөгдөн байна, эдэ зайлашагүй бутасохиглохо. Пленте абтаһанай ба материальна частынуудай ехэ гөмтөлэй результады, дайсанай эсэргүүсөлгөһе һуларба. Авиацийн германска соединенинүүд ба пикировалдг бомбардировщикүүд Гавргаванийн барилгануудые дахин бомбдожо, шлюзинуудые хандаргһан, нэгэ эсмиевц шэнгөһөн ба хэдэн суд-вануудые гөмтэһэн байна, тэрэ тоодо, нэгэ эсмиевц ба нэжээлэй 10000 тононо уа багтаамжтай хоёр транспортнууд гөмтэгдэе. Дайсанай похондо колононууд, транспортнууд, сэрэгүүд ба батареинуудэй позициянуудай сухарихатай хамта, германска авиация болбол Марн ба Уаза мурэнэй адалдхи хүүргэнуудые бомбдобо. Тэдэнэй заримань хандаргадһаа, энэ хадаа дайсанай сэрэгүүдэй сухарилтада һаад ушаруулаа.

Июнийн 9-нэй үдэр Хойто Далай дээрэ германска авиация дайсанай нэгэ крейсере ба 4 транспортна судануудые бомбдоо, тэдэнэй заримань шатаһан байна. Дайсанай самолетууд болбол Германиян хойто ба баруун талаануудта шэнээр довтолоо. Бомбдогө ехэ гөмтөл ушаруулаагүй. Усвгдээр, агаарта дайсанай 29 самолетууд сохигдоо. Агаарай хаалтын гурбан баллонууд усадхагдаа. Германиян 8 самолетууд базануудтаа бусаагүй“.

Франко-итальянска хилдэзхи военнэ ябуулганууд

Будапешт, июнийн 11. (ТАСС). Миланһаа мэдэсәгдөнэй ёһоор, июнийн 11-нэй хахад һүнн, Франциян альпийска хилэ дээрэ, Туниста ба Дунада далай дээрэ военнэ ябуулганууд эхилэе.

Италини довтолгонуудай шэглэл

Нью-Йорк, июнийн 11. (ТАСС). Ассошиэтед пресс агентство болбол, Итали хадаа Францияда эсэргүүсэн довтолхынгоо орондо, хамагай түрүүн, Дунада далайлахи английска ба французска форпостнуудта довтолхо байна гэжэ военнэ кругуудта хэлсэнэ гэһэн мэдэе дамжуулна.

Агентствын наһанһанай ёһоор, Итали хадаа Тунист, Корсика ба ба Мальтада эсэргүү сэрэгэй ябуулгануудые эхилжэ магад.

Муссолинин захиралта

Лондон, июнийн 11. (ТАСС). Рейтер агентство болбол мүнөөдөр Муссолини захиралта гаргаба гэжэ дамжуулна; королин шийдхэбэрийн ёһоор, мүнөөдөрхөө эхилжэ, бүхэ зөбсөтэ хүсэнүүдэй командовалгые өөртөө даажа абанаб гэжэ, тэрээн соонь хөлөгдөнэ. Муссолини болбол генерална штабай начальнигаар—маршал Радольфин, хуурай замай армиян штабай начальнигаар—маршал Гначчавини, үнэн-сэрэгэй флөдой штабай начальнигаар—адмирал Маваньярин ба агаар-сэрэгэй хүсэнүүдэй штабай начальнигаар—генерал Приколын томилгодоһоние баталаб.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ОБОРОННО-МАССОВА ХҮДЭЛМЭРИД — ПАРТИЙНА ХҮТЭЛБЭРИ

БНП(б)-ийн XVIII историческа съездын тогтоолой ба нүхэр Сталинай заабарин үндэвэр, партиин Тунхэнэй айкомдо военнэ таһаг байгуулагдажа, оборонно физкультурна организацинуудай хүдэлмэриде тодорхой туһаламжа үгтэлэг болоо. Аймаг дотор осовиахимай 14 эхин организацинууд эмхидхэгдэ, тэдэвэй членүүдэй тоо 1993 хүн хүрэтэр ургаһан ба гансахан 1940 оной эхин квартал соо 340 хүн шэвэр абаган байна. Мүн, Улаан Крестын организацида 1800 членүүд тоологдоно. 1939 ба 1940 онуудай торшо соо хэдэн олон оборонно кружогууда хуралсажа, 1214 осовиахиомецууд ба РККБ-гэй членүүд значкистууд болоо: «Ворошиловска буудалгад» — 322, ПВХО — 382 ба ГСО-гэй значкист вүүд — 510 хүн. Мүөө арбаад шахуу кружогууда 100 гаран ажалтад хуралсана. 1940 он соо хоёр удаа военнированнэ поход эмхидхэгдэ, тэрэндэ 452 хүн хабаадласаба.

Тийна суглаан дээрэ хэлсэжэ, тодорхой хэмжээнүүдэ хараалаа. Тэрэнь найн результат үгөө; 15 хүн «Ворошиловска буудалгад» ба ГСО-гэй значкой нормые үгэбэд; ПВХО-гэй кружогой хуралсагшад 20 час завяти хээд байна.

Зүгөөр, Тунхэнэй айкомой военнэ таһаг болбол эрхимээр хүдэлмэрилдэг хэдэн организацинуудтай байбашье, тэдэнэй опыдые бусадай дунда дэлгэрүүлнэгүй.

Аймагай олон колхозуудай ба учреждениүүдэй дэргэдэхи эхин парторганизацинууд ямаршье оборонно хүдэлмэри ябуулаггүй. Ижээлэхэдэ, Кыренэй сомоной, «Залуу ажал» колхозой дэргэдэхи эхин партийна организаци (секретаринь нүхэр Баторов) коммунистуудай военнэ хуралсал ба осовиахимай хүдэлмэри тухай асуудалы суглаан дээрэ нэгшье таблагүй. Мүн тэрэшэлэн, партийна айкомноо хэдэн алхам газарта байһан, аймагай учреждениүүдэй дэргэдэхи партийна организацинуудта (Райпотребсоюз — парторганизацин секретарь нүхэр Менделсон, прокуратура — секретаринь нүхэр Тарьян ба бусад) оборонно хүдэлмэри оройдоо шахуу абуулагданагүй.

Энээнэй шалтагаан юу? ВКП (б)-ийн айкомой военнэ таһаг ба осовиахимай айком совет хадаа колхозно массатай нягт барисаагүй, колхозуудай ба учреждениүүдэй дэргэдэхи осовиахимай организацинуудта ошожо, тэдэнэй хүдэлмэринь шалгадугүй ба эрилтэ хэрэглэнь мэдэдэггүй юм. Улаан Крестын районно организаци 1940 оной март нараннаа хойшо түрүүлэгшгүй байһан ушарнаань, ямаршье хүдэлмэри хэглэдэггүй.

ВКП (б)-ийн айком, хамагай түрүүндэ тэрэнэй военнэ таһаг хадаа, коммунистуудай военнэ хуралсал ба ажалтад дунда оборонно хүдэлмэри хайжаруулаха хэрэгтэ онсо анхаралаа хандуулан, эхин парторганизацинуудта практика тухаламжа үгэхэ ёһотой.

Л. Д. МАРЗАЕВ — ВКП(б)-ийн Тунхэнэй айкомой инструктор.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Манай Бурят-Монголой республикаһаа пионерүүдэй Бүхэсоюзна лагерьта — «Артек» ошонон отличнигууд-пионерүүд.

8 пионерүүд — отличнигууд «Артек» ошобо

Советска Союзай багашууд хадаа агуухе Сталинаяр олгодоһон, барагдалагүй ехэ баяр жаргалы дүүрэн ээлнэ. Тэдэнэр хурана, амарна.

1940 оной июнийн 9-дэ Бурят-Монголой республикын хургуулинуудай, гээг эрхим хургалтад, 8 пионерүүд болбол пионерүүдэй Бүхэсоюзна лагерь — «Артек» ошо. Эдэ пионерүүд хадаа өөһдөнгөө баяр, навал зориг тухайда, нэгэн навалаар нэгэжэ хэлэнэ: «Аба Сталиндаа, Эхэ орондоо ба бидэни хургаһан багшанартаа халуун баярые хүргэнэди!»

«Артек» ошонон пионерүүд болбол хургуулида оронон сагнаа хойшо эрхимээр хуралсадаг, хургуулингаа общественнэ хүдэлмэриде активнаар хабаадасад ба 1939-40 онуудай хуралсалтай жэлые иматгал «отлично» сэгнэтгэйтгээр дүүргэһэн, республикын түрүү хургалтад мүн.

Тарбатайин дунда хургуулин 6-дахин «А» классай хургалта Морозов болбол зургаадахин классые отличноор дүүргэжэ, 7-дохин класста оруулагдаа. Николай общественнэ хүдэлмэриде активнаар ха-

баадалсана. Тэрэ болбол пионеркэ отрядтай советэй түрүүлэгшээр хүдэлмэрилэе.

Кыренэй эхин хургуулин (Тунхэн) 4-дэхи классай отличница Дуса Единова хөөрөнэ: «Ямар ехэ зол жаргал гэшэб! Энэ жаргалые Сталин багшамнай олгоо. Агуухе багшалаа пионерей амаршалгые хүргэнэб! «Артек» ошо жо амарад, тэндэ хараһан үзэһэнөө бүгдэнь хөөрэхэб. Хойногшодоо отличноор хуралсахаб, нүхэдтөө туһалха гэжэ найдүүлнэб!»

Мария Дампилова (Кяхта) — гурбалдахин классай хургалта-отличница 12 наһатай; 1932 ондо эсэгэнь ба 1936 ондо эхэнэ наһа бараһан, үшнэн басаган юм. Дампилова хүүгэдэй гэртэ хүмүүжэһэн байна.

Гадна, Ключихин (Зэдэ), Доржиев (Селенгин аймагай, Загастайин дунда хургуули), Чирков Юрий (Улан-Удын №7 хургуули), Капорская (Хорин дунда хургуули) ба Наумова (Кабанскын дунда хургуули) — эдэ «Артек» мордобо.

С. Кижингинский

Улыто Нимбуев

Алтан одон

Нара нараар харуулхан, Найхан намаа налбархан, Унгын жэмэ дэлгэрэн, Үргэн уужам оролдон, —

Жабхалан хүрээр бадархан Жаргалай далай долгилон, Арбан хоёр орондоо Алтан одон сасарнал.

Мартын пленумэй тогтоолые бэелүүлжэ байна

ВКП(б)-ийн Закаменай айком (секретаринь нүх. Халеев) болбол ВКП(б)-ийн Центральна Комитетэй Мартын пленумэй историческа тогтоолые ажалтада, бүхнэ колхознигуудта найнаар олгоулажа, тэрэни эршэмтэйгээр бэелүүлэхн тлөө хэдэн хэмжээ-ябууланууды хараалһан байгаа.

Мүнөө, тус аймагай 15 колхозууд шубуун ажалай фермэнууды эмхидхэдэ, договорой ёһоор колхознигуудта тахиануудые абажа байна.

Ижээлэхэдэ, Улэгшэнэй сомоной «Майн 1» колхоз (түрүүлэгшэ нүхэр Ульзутув) хадаа фермэдэ 150 тахиятай болоод, үшөө ионь соо 500 болгохн тлөө оролдожо байна. Мүн, хони ба ямаа наажа бринээ хээ, Улаан Армид зоруулан эрхим морины найнаар түлжүүлхэ г. м. хүдэлмэриүүдые ябуулжа эхиллэ. Тэрэшэлэн, «Боевик» кол-

хоз (түрүүлэгшэ нүх. Дымбылов) 200 гаран тахиа абажа, тахиагай фермэ эмхидхэб. Колхозно общественнэ газарые хүсэдээр хэрэглэн, үндэр ургаса абын тула, үбэнэй хурялгын бэлдэхэ эртэнэ эхилһэн ба пар хахалалгын планын үнэ дүүргэһэн байна.

Гадна, колхозууд бүхэндэ герасимовска ба ефремовска звенонууд эмхидхэгдэл, агротехникий ёһоор газары үгэгжүүлжэ эхиллэ. Лениней нэрэмжэтэ колхозой герасимовска звенонуд эмхидхэгдэл, агротехникий ёһоор газары үгэгжүүлжэ эхиллэ. Лениней нэрэмжэтэ колхозой герасимовска звенонуд эмхидхэгдэл, агротехникий ёһоор газары үгэгжүүлжэ эхиллэ.

Б. Гармаев.

Хүдэлмэри шэнэдхэн табинагүй

Хори, (телефоноор абтаба.) Хорин МТС-эй хангадаг Ашангийн сомоной «Дружба», Шмидтын нэрэмжэтэ, Чапаевай нэрэмжэтэ колхозууд эртын пар хахалалгы дүүргэе.

Хорин аймагай машинно-тракторна станцинууд болбол муугаар лэ хүдэлмэрилэн заада. Илангая Хэжэнгын, Чесанын МТС-үүдэй тракторнуудай, пар хахалалгаар бүтөөһэн юманын тон бага. Гансахан Хорин МТС пар хахалалгынгаар 1433 процент дүүргэе.

Пар хахалалгы «ээлжээндэ» табина

Мухар-Шэбэр, (телефоноор абтаба.) Тус аймагай колхозууд болбол 1940 ондо 26.600 гектар эртын пар хахалга ёһотой байһан юм. Мүнөө үедэ пар хахалалгынь

Эдэ МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд болбол «Республика соохи машинно-тракторна станцинуудай хүдэлмэри тухай» ВКП(б)-ийн Общомой ба БМАСР-эй Соаварлэмэй тогтоолы бэелүүлхээр өөһдөнгөө хүдэлмэри шэнэдхэн табиха тухайда бүри анхараггүй.

Коммунистууд авангардна үүргэ эээлнэ

Эздын аймагай, Доодо-Бургалтайн сомоной, «Заветы Ильича» колхозой дэргэдэхи партийна эхин организаци хамта 15 коммунистуудтай юм. Эдэнэр бултадаа колхозой үйлдэбэри дээрэ хүдэлмэрилэжэ, стахановска ажалай жэшээнүүдэ харуула.

нэгшье үзэгдөггүй. Гадна, нүхэр Цыбекжапов галай агууһаа хэрэглэжэ эсэгүүдые: бочко, хүхэ, г. м. бэлдхэе.

Тэрэшэлэн, харгы заһабарилгын хүдэлмэриде бригадираар хүдэлмэрилдэг нүх. А. Цыбекжапов, МТФ-ийн эрхилэгшэ С. Банзарцаев, полеводческо бригадын бригадир нүхэр Б. Савусев ба бусад хадаа даабаринуудаа жэшээтэ найнаар дүүргэнэ.

Г. Жербаев.

Ижээлэхэдэ, түмэршэ дархан нүхэр С. Цыбекжапов хүдөөжаһын машинанууды найн шанартайгаар заһаһанһаань, хабаар тарилгын үедэ машинануудай эдөрхө ба наатаха ушарнууд

ГРЕЦИДЭХИ ИМПЕРИАЛИСТИЧЕСКЭ ААШАЯБУУЛГАНУУД

Өөрингөө географическа ба стратегическа байдлаар Греци болбол Дувида далайн зүүн захдаа байгаа Англи ба Францин эзэмдэлгэнүүдэ ошохо шухала форпостууд гэжэ тэдэнэр харгандан. Грецин надарин ерьенүүд, тэрэнэй далайн базинууд ба оловтоого опорно пунктнууд — Ионическа аралууд ба бусад — Англи ба Францин анхаралы үнйвнөө хойшо хандууддаг юм. Англи ба Франци болбол Ойрын Зүүн зүгтэ ба Балканадахи түрмэхэйлэгшгээ хэрэгтэ Грецие харгалзахэ саг үргэлжэ оролдоһон байгаа. Греци болбол 130 мянган квадратна километр газартай, 7.100 мянган хүнонтотой (1938 ондо). Хүнзонойнь 80% грегүүд, бусадны македонцууд, фракийска түргүүд, албанцууд, еврейнууд ба бусад национальностууд болоно.

1854—1856 онуудта болоһон Крымскэ кампанийн үедэ, Фессалие Грецидэ нийлүүлэхэ гөһөн грецеска патриотуудай оролдолгодо Англи ба Франци хоёр эсэргүүсэдэг байһан юм. 1866 ондо Крит арал дээрэ восстани болоо. Энэ восстани Греци дэмжэжэ, тэрэн таша найн дурагтан, буу зэбсэг ба мүнэ элгээгээ һэн. Гэбшье, Греци болбол Англида хашагдажа сугариха баатай болоһон байгаа.

1877—78 онуудта болоһон оролтуруудай дайнай үедэ Крит арал дээрэ ба Фессалида дахин восстани эхиллэ һэн. Тинхэдэ, Англи болбол десант буулгахаар айгаагүй, Грецин нэгэлэхэ хүсэлэндэ эсэргүү эрид выступалһан байна. Гэхэтэй хамта, Англи болбол Суэцкэ канал тэсөө ошохо замые контролирвалагша, тиймэ ехэ стратегическа удашанартай Кипралые Турциин зүбсөөр эзэлһэн байна. Тэрэ сагнаа хойшо Кипр арал хадаа английска колон болонхой; английска империалистууд болбол Грецидэ нийлэхэ гөһөн, тус аралай хүнзоной айлдхы оролдогшынэ хатуу шагнаар дарадаг юм.

Англиска ба француска империалистууд болбол хэдэн арбаад жэлэй торшо соо Грецидэ эзэрхөһөн байна. Нэгэдэхи империалистическэ дайнай үедэ, Грецие өөрингөө талада дайнда оруулаха гөһөн тэдэнэй бузар

машинанууд бүхнэ дэлхэдэ мөхөгдөнэ. Англо-француска империалистическэ блок болбол, томо буржуази ба элдэбшн социалистическэ элементнуудта түшгэлдэг, өөрингөө табимал Венизелосоор ба тэрэнэй партиар дамжуулан, өөрингөө хүдэлмэри ябуулдаг байгаа. Политическэ дейльниүүд ба журналистуудай хуурмаг абуулганууд, шантаж, диверси — эдэ бүгэдэ хэрэглэгдэһэн байна. Найдүүлга ба заналтануудай хэды байбашье, грецеска король Константин болбол англо-француска империалистическэ блогой талада дайнда орохо эрсаба гэжэ али болоходонь, союзнигууд хадаа эрид сэхэ ороһон байгаа.

Англичанууд ба францууд хадаа Салоникида өөһдөнгөө сэрэгүүдэ буулгажа, Германи, Австро-Венгри, Болгари ба Турцида эсэргүү, Македонско фронтые бий болгоо һэн. Грецин бүхнэ зам харисаанууд бүгэдэ эзэлэгдэһэн байгаа. Венизелосоор дамжуулан эмхидхэгдэһэн мятежны результадта, Салоникида «национальнэ оборонны» правительство гэжэ нэрлэгдэдэг (1916 оной сентябрьда) эхидхэгдэл байгаа. Греци хоёр газарта хуаһагдана. Король Константинаяр толгойлогдоһон, Афиа столицатай нэгэ хубын нейтральна байгаа. Венизелосоор толгойлогдоһон, Салоникида центртэй нүгэдэ

хубинь Антантын талада дайнда ороһон байгаа. Венизелос болбол ехэ бэрхшээлтэйгээр бэелүүлэгдэһэн, бүгэдэнигын мобилизация соносхоһон байна. Тэрэ хадаа оройгоо ехэнхи хубие дайнда оруулаа һэн.

Тэдэ, английска ба француска империалистууд болбол энээнээн хангагдаагүй. Тэдэнэр хадаа бүхнэ Грецие эзэлхэ хүсэлэн байгаа. Энэ зорилгоор, Македонско фронт дээрэ Антантын сэрэгүүдэй главна командалагша болбол Афиа тэсөө поход эхидхэһэн (1916 оной декабрь) байна. Король Константиные унагааха һалдарт амжаагүй. Тинхэдэ, Антантэ болбол блокада ба хашалтын бусад хэмжээнүүдые абаа һэн. Константинаяй шэрэһэн буухынь английска ба француска империалистууд эриһэн байгаа. Константин болбол Грецие орхижо ошохо баатай болоһон ба тэрэнэй хубүүдэнь нэгэн король болгодоһон юм. Венизелос болбол Афида грецеска правительствонын глава болоһон ба Греци хадаа Антантын албаны (1917 оной июнь) табигданһан байна.

Мүнөө хоёрдохин империалистическэ дайнай үедэ, англо француска блок болбол Греци тушаа баһал тиймэ позици барина Дайвай үшөө эхилээгүй байхада Англи ба Франци болбол Грецидэ өөрингөө политическэ ба экономическа нүлөө бүхжүүлжэ эхил-

һэн байгаа. Англиска правительство хадаа Грецигай шэрэ экономическа хэлсэ баталаа һэн. Унгарска жэлэй апрельдэ, Англи ба Франци болбол «агрессив» болоо һаань, туһалхадн гэжэ Грецидэ «найдүүлга» үгөөһөн байна. Грецие өөрингөө талада оруулаха гөһөн союзнигуудай оролдожо эдэ хэмжээбуулгануудай саана далдалагдана. Энэ юндэ тиймэ шухала байһаб гэхэдэ, одоонхой условинуудта Италин позиция союзнигууды айлгана. Хэнийшье мэдээгээр, Итали хадаа Германигай военнэ союз баталаһанхай. Англо-француска блок болбол Греци, Турци ба Румыниягай политическэ хэлсэ баталжа, Балкан дээрэ Италин выступление һаатуулаха оролдоно. Грецидэ союзнигуудай позиция бүхжүүлжэ хадаа Дарданелла ба Суэцкэ каналгаар дамжаан, Дувида далайнаа Италин гараха замые хааха аргые олгохо байна. Мүнөө английска офицерүүд Грецие ерээ, юуб гэхэдэ, найдүүлганууд тухай асуудал хадаа актуальна байһанар гэжэ тоологдоно. Англи болбол Эгейскэ далайда фактическа блокада хэбэ.

Англо-француска империалистууд болбол, нэгэдэхи империалистическэ дайнай үшэнхидэ адалаар, мүнөөшье Грециин арадудта дахин урьха бэлдхэжэ байна гэжэ эдэ бүгэдэ батална.

Д. Калинин.

Кировай нэрэмжэтэ колхозой (Зэдэ) колхознигууд болбол общественнэ малажалда тэжээлэй бахи база байгуулахн зорилгоор 4 гектар турнеп, 10 гектар американска пырей, свекло ба наран эсэг тарба.

Тэжээлэй ба техничскэ культуранууды тарилга

Унгарска майн 30-ий үдэр, түрэн методээр зоотехническэ барилгы эмхидхэжэ, 100 толгой гахайн багша синеррик бариха дүүргэе. Энэ хүдэлмэриде хамта 32 хүн хабаадласа.

Лениней нэрэмжэтэ колхоздо мүн нимэ методээр хуригадай баяр бариха, тэрэндэ 30 хүн хүдэлмэрилһэн байна.

Г. Жербаев.

Харюусалгата редакторы оролго Ц. ОЧИРОВ.